

SZENTKIRÁLYI 40.

Kende János kezdeményezésére 1951. július 1-jével Budapesten a Szentkirályi u. 40. sz. alatt felállították a Központi Fogászati Rendelő és Továbbképző Intézetet. Az itt dolgozó orvosok a második világháborút lezáróan a fogászati betegellátás színvonalának emelése céljából megalakuló Csengery utcai fogászati osztály tanrendeléséről kerültek át. Négy év múlva kiadott miniszteri utasítás alapján országos szintű szakmai és szakfelügyelői feladatokkal ruházták fel az Intézetet, ami a Központi Stomatológiai Intézet nevet kapta. Napi 400 órás rendelési idő – reggel 8-tól este 9-ig –, a betegellátás ugrásszerű javulását jelentette. Az 1954-ben megjelent Egészségügyi Miniszteri utasítás kötelezővé tette az országban dolgozó fogorvosok kötelező háromévenkénti továbbkésztését, mellyel az Intézetet, az-

az *Kende professzort* bízták meg. Ekkor már önálló fogorvosi karról kerültek ki a fogorvosok. 1955-ben már több mint száz hallgató továbbkésztését bonyolította az Intézet. Ezt követően rövid ideig *Berényi Béla professzor* kapott megbízást az intézet vezetésére. *Orsós Sándor*, aki 1969-től látta el az igazgatói feladatokat az újonnan megalakult Stomatológiai Tanszékot vezette. Mind szakmailag, mind szerkezetiileg újjászervezte és

átalakította a szakfelügyelői rendszert. A magyar fogorvosi ellátó hálózat nemzetközi elismerését neki és munkatársainak sikerült kivívnia. Orsós professzor halála után *Vágó Péter* és *Bodó László* vették át az Inté-

zet irányítását. Az Intézet kezdetben Fővárosi Tanácsai, majd Fővárosi Önkormányzati, ezt követően a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI) kezelésében volt.

2012 augusztusában a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI) által működtetett Központi Stomatológiai Intézet főigazgatói pályázat nyertese, *Kivovics Péter* vette át a stafétát. Így az Intézet és a Szakfelügyelet irányítása ismételen egységessé vált. Az utolsóként fennmaradt Országos Intézet 2012. december 31-én megszűnt, feladatait továbbiakban a Szakfelügyelet látja el.

Majd negyed évvel később, március 31-én a Központi Stomatológiai Intézet a 1992. évi XXXIII. törvény 25. §-a alapján az Emberi Erőforrások Minisztériuma döntése értelmében jogutódlással megszűnt, és a Semmelweis Egyetem szervezetébe integrálódott mint Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet. Megbízott igazgató a megszűnt KSI főigazgatója *Kivovics Péter*, egyetemi docens lett.

Az Intézet adósságállománya az intézmény költségvetéséhez képest igen magas volt, melynek kiegyenlítésében a Semmelweis Egyetem és a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet vesz részt. A Semmelweis Egyetem régi-új intézetében jelenleg 33 szakorvos, 11 rezidens és 4 egyéni

tanrend alapján dolgozó fogorvoskolléga és 59 fogászati szakasszisztens dolgozik. Megalakult az első állami finanszírozású Prevenációs Osztály, ahol klinikai fogászati higiénikusok orvosi felügyelet mellett végzik munkájukat, segítik az orvosok munkáját. A Parodontológiai, Fogszabályozási, Gyermek és Ifjúságfogászati Osztályon dolgozó orvosok több beteg ellátását tudják vállalni. Betegeink így folyamatos prevenció ellátás-

ban és felvilágosításban részesülnek. Azonban nemcsak a primer prevencióra kell odafigyelni, hiszen a fejnyak daganatok incidenciája hazánkban a legmagasabb, ezért Orális Medicina, Szájbeteg osztályt alakítottunk ki. A társadalom előregedése és az átlag életkor emelkedése kézenfekvővé tette egy Gerostomatológiai és Helyreállítóprotetikai Osztály kialakítását. Ezzel párhuzamosan természetesen a munka dandárját végző Szájsebészet és Fogpótlástani és Konzerváló Fogászat, Endodontia osztályt is meg kell említeni. Orvosaink mozaik osztálystruktúra szerint 32 kezelőegységen dolgoznak, ahol mindenki részt vesz a Fogászati Sürgősségi Osztály munkájában.

Az 1951. május 30-án *Világosság* c. lapban jelent meg, hogy az ötéves terv keretében készül a régi postásbiztosító épületében az új fogászati rendelőintézet.

„Az új rendelőintézet célja: gondos, lehetőleg fájdalommentes kezelés, jó és szép technikai munka! A kiváltságosok osztályrésze volt a fogsorok készítése,

kozmetikai hibák eltüntetése, mert oly sok pénzbe került. Munkásanyáknak 30 éves korában már csorba volt a fogsora. Az új rendelőintézet egyik fontos feladata, hogy ezt megszüntesse.” Most több mint 60 évvel később, az Intézet ugyanezt a gyógyító-megelőző mindenkiszámára elérhető tevékenységet tarja egyik legfontosabb feladatának, ezt tükrözi angol neve: Department of Community Dentistry.

Az integrálódás során sikerült megvalósítani, *Kende Professor Úr* szavaival élve: „hogy a boltban mindig legyen valaki”.

Dr. Németh Orsolya